

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

2. Quibus modis beneficia vacent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

& deponendus, id est, sacris ordinibus, quibus institutus est, spoliandus, d. c. 1. h. s. sitque inhabilis, etiam eo mortuo, ad illud consequendum absque dispensatione summi Pontificis, Panor. mit. *ibid.*

2. Si verò non patitur quidem se institui, sed tantum promissionem beneficii non vacantis acceptet, jus nullum ad beneficium requirit, quia vetat etiam Canon beneficia non vacantia promitti, d. c. 2. *Ex tenore* 13. h. s. Conc. Trid. *Sess. 24. cap. 10. De reformat.*

3. Nec refert, an specialiter, an specialiter fiat beneficii non vacantis promissio, d. c. 2. Ideoque non obstante tali promissione, potest beneficium, simul atque vacat, alteri, quam cui promissum est, conferri; non obstante etiam appellatione, cui promissum est, c. *Resatum* 3. h. s. Et licet jure Decretalium Greg. IX. Prælati, qui promississet fortè in genere se alicui de beneficio prospecturum, videatur ad hoc obligatus, c. *Accedens* 14. h. s. eò quòd promissio hujusmodi non ita adjunctum habeat votum captandæ mortis, cum multis aliis modis adimpleri possit, quam per mortem alterius, veluti si beneficium adhuc obtinens coadjutorem petat, c. *De rectoribus* 3. *sup. De Cler. agrosantis*; si præbendam opulentam inter duos Episcopos dividat, c. *Vacante* 26. *sup. De præbendis*: tamen jure Decretalium Bonif. VIII. talis promissio est verita, c. *Detestanda eor.* in 6.

Non obstat d. cap. *Relatum*: quia ibi Episcopus jam recepto in Canonicum promiserat præbendam, ad quam conferendam etiam sine promissione tenebatur, cum Canonicatus non debeat nec possit esse diu sine præbenda.

4. Sed nec expectativæ dari amplius possunt ad primum beneficium vacans: quia illas novissime dari vetuit Concilium Tridentinum *Sess. 24. cap. 19. De reformat.* ut etiam frustra Ordinarii accedat consensus, uti ex declaratione Cardd. tradit Gonzales *ad Reg. VIII. Cancell. §. 1. proæmialinum* 63. ubi subjungit eandem Congregationem declarasse, ex eodem decreto expectativarum prohibitarum seu abrogatarum non posse erigi Canonicatum supernumerarium ad futuram præbendam: atque in super illud decretum tolli omnes mentales reservationes; quales erant, quando Papa referebat beneficium vel in specie, vel in genere, per

Bullam vel per Breve, ad providendum personæ, quam non exprimebat, sed in mente retinebat. 5. Sed & hic in Belgio nostro jam olim prohibitas fuisse expectativas per Maximilianum Imperatorem *litteris Edicti datus Mechlinia 12. Septembris, 1485.* & regressus ad beneficia resignata, reservationes pensionum, translationes, insens & invit. s. qui gravata beneficia possiderent, refert Zypæus *De lure Pontif. novo lib. 3. h. 1. in fin. e.*

§. II.

Quibus modis beneficia vacent.

1. Vacare contingit beneficia variis modis.
2. Qui ad tria vel quatuor genera revocari possunt.

Variis autem modis vacare contingit beneficia; Primò, per mortem naturalem beneficiati. Secundò, per renuntiationem simplicem, vel ex causa permutationis, ita tamen, ut, si beneficium sit juris patronatus, consensus interveniat patroni; quem sufficit supervenire postea. Riccius *latè Decis. 219* Tertio per privationem & depositionem. IV. Per electionis cassationem. V. Per translationem. VI. Per ademptionem secundi incompatibilis pacificam. VII. Si quis habens parochialem Ecclesiam non fuerit promotor intra annum. VIII. Si beneficiatus contrahat matrimonium vel sponsalia per verba de presenti, modo antea explicato. IX. Si quis per vim obtineat seu occupet secundum, X. Per ingressum Religionis, Professionem securam XI. Si electus intra mensem, à tempore presentatæ electionis, vel à tempore præstituto, non consenserit, vacat Prælatura, & si intra tres menses, post consensum electioni datum non petierit confirmationem, ipso jure amittit jus sibi quaesitum per electionem. XII. Vacant beneficia Episcopi electi & confirmati, post menses tres; dados ad petendam consecrationem, XIII. Quando beneficium habetur pro derelicto. XIV. Quando quis alienat res beneficii sui. XV. Per crimem hæresis, s. moniæ, læsæ Majestatis, sententiâ declaratoriâ præcedente: & pluribus aliis modis, quos vide apud Staphilæum *De literis gratia Tit. De variis modis vacationis.* Rebuffum

in Praxi Benefic. Tit. requisitā ad collationem bonam à n. 49. & Tract. De Regia ad Pralaturas nominatione. § monasteriis V. Vacantibus, ubi enumerat triginta & unum modos.

2. Possunt tamen omnes hi modi revocari ad tria vel quatuor genera. Nam beneficia vacant vel de facto tantum, vel de jure tantum vel per sententiam Judicis, vel denique de jure & facto simul. Ipso facto tantum vacat beneficium, quando quis de facto, vi vel metu, cogitur relinquere sui beneficii possessionem, vel vi de possessione deicitur, c. 2. & 3. sup. De his, qua vi metus ve causa fiunt. Ipso jure tantum vacare dicitur, quando ab ipso jure inducitur vacatio, seu quando, certo aliquo casu adveniente, ab ipso jure declaratur quis privatus beneficio, ita ut absque alia declaratione Judicis aut monitione vel citatione illud alteri conferri possit, licet is, qui jure privatur, possideat beneficium. Per sententiam Judicis vacat, quando ab ipso Judice ob aliquod delictum inducitur vacatio, seu privatur quis beneficio. Ipso jure & facto vacat per mortem beneficiarii vel per reavantiacionem vel resignacionem veri tituli.

§. III.

Intra quod tempus conferri debeant.

1. Conferri debent intra sex menses
2. De beneficiis in Commendam dari solent.

1. Conferri beneficia debent intra statuta tempora, id est, intra sex menses: alioquin clapsis, ab Episcopo, si ad eum spectet collatio, ea devolvitur ad Capitulum, & contra à Capitulo ad Episcopum. Hinc ad Metropolitanum, c. 2. h. t. & ab hoc ad Patriarcham, cui Metropolitanus subjicitur, vel, si nulli Patriarchæ subjiciatur, ad summum Pontif. Hoc tamen tempus sex mensium computatur non a die vacationis, sed à die, quo collator seivit vel scire debuit beneficium vacare: neque illud legitime impedito currit, c. Quia diversitatem §. h. t. c. 3. sup. De supplenda negligentia Pralator. Quod si collator post tempus sibi præfixum contulerit beneficium adhuc vacans alteri, sustinetur quidem eo casu collatio, sed ex patientia, dummodo contulerit idoneo.

2. Quandoque verò beneficia vacantia non

conferuntur in titulum, sed commendantur. Est autem commendare nihil aliud, quam deponere, l. Commendare 108. D. De verb. signif. l. Lucius D. Depositi, can. Ne quis arbitretur xxii. quæst. 1. cap. 1. inf. De Deposito, Glos. in cap. Nemo sup. De electione in V. Commendare. Sed quia de commendatione beneficiorum nec tempus, nec brevitatis, cui studeo, fufius agere permittit, videri potest Azor. 2. p. Institut. moral. lib. 6. c. 3. & alii, quos citat Gonzal. ad Reg. viii. Cancell. Glos. §. 8. m. 62. & Garz. De benef. 4. p. cap. 4.

Illud tamen notandum, quòd beneficium commendatum, sive ad tempus, sive in perpetuum, morte commendatarii non censetur vacare per obitum. Latè Gonzales d loco à nam. 48. Quodque, ut in Gallia nihil penè frequentius est Vicariis perpetuis, ita nihil quoque videatur Ecclesiæ Gallicanæ esse perniciosius, dum ut plurimum pueris & infantibus dignitates & beneficia in Commendam dantur. Præsertim sanè Principes Belgici Ecclesiæ consulunt, dum hujusmodi Commendas non concedunt, nec ullis nisi Professis Regularibus dignitates conferunt: tantaque circumspectione indulto suo quoad nominationem & primarias dignitates utuntur, ut ipsæ Ecclesiæ sperare non possint à Cleri electione meliorem sortem, quàm à nominatione Principali, ut rectè scribit Zypæus, Tit. de Clerico agrotante 3. subjungens 4. jam olim in Brabantia Ordines à Principibus suis stipulatos fuisse, ne ipsi vallas dignitates in Commendam darent, aut permitterent dari; idque summo Reipublicæ bono, quamvis in Burgundia non nihil ab hujusmodi voto deflectatur; ex vitio vicini, inquit, aëris.

§. IV.

De pluralitate & incompatibilitate beneficiorum.

1. Beneficia quædam compatiblea, quædam incompatiblea.
2. Incompatibilia vel sunt primi generis.
3. In quibus solus Pont. dispensat regulariter.
4. Vel sunt incompatiblea secundi generis, id est, quoad retentionem.
5. In quibus Episcopus dispensare potest.
6. Compatiblea sunt simplicia beneficia.

8, Dum